

A Jézus-társasága vezetése alatt álló

pécsi

Pius-alapítványi kath. főgimnázium

ÉRTESSITŐJE

az 1916—1917-iki iskolai évről.

PÉCS, 1917.

DUNÁNTÚL NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

P. Schlick János S. J.

A Pius-gimnázium első halottja ő. Tavaly jött ide közénk az öreg úr, hogy nyugodtabb foglalkozás mellett pihenje ki érdemeiben oly gazdag és munkás életének fáradaimait. De ő, aki öt évtizeden át oly áldásos működést fejtett ki, aki három évtizeden át mint tanár is oly széleskörű tevékenységgel fáradozott Magyarország vallási restaurációján, nem tudott élte alkonyán sem nyugodni. Fiatalos munkakedvvel, meg nem roppant akaraterővel tanított, apostolokhoz méltó buzgalommal beszélt az ifjúsághoz, tartotta helyben és vidéken a lelki megújodást annyira elősegítő lelkigyakorlatokat. Súlyos betegen utazott Budapestre, hogy a nyolc napos exercitiumok áldásában részesítsen egy női szerzetet. Alig bírta befejezni. Az élet és halál Ura végre maga szólította őt el pihenésre. Hült tetemei itt nyugosznak a pécsi temetőben, lelke felszállt Alkotójához, hogy elvegye jutalmát ily tartalmas földi életért.

Schlick János Budapesten született 1842 április 22.-én. Mint 16 éves reményteljes ifjú a Jézustársaságba lépett, ahol majdnem 60 évet töltött. Pappá szenteltetése után Kalocsán tanítja a *physicát* és *mathematicát*. Elüljárói azonban hamarosan észreveszik a fiatal tanárban ama fontos kvalitásokat, melyek a hittanításra mintegy praedestináltak. 31 éves tanári működéséből 20 évet foglal le a *hittanári pályája*. Eközben megszakítás nélkül viseli az ifjúsági szónok fontos de roppant nehéz tisztét. Mind a katedrán, mind a szószéken azonban egyszerű, a figyelmet rendkívül lebilincselő előadásával megnyerte ifjú hallgatóinak szívét, lelkét, s különösen jól megválogatott, találó és érdekes példáival nem egy jó gondolatot, nekibuzdulást keltett a fogékony lelkekben. Egész nemzedékeket nevelt így vallásosságra, hazafiasságra, s folytatta e munkát akkor is, amikor neveltjei már az élet küzdőterén iparkodtak e nyert eszméket megvalósítani. Nem egy volt tanítványával állandó összeköttetést tartott fenn.

Schlick atyának Magyarország vallás-erkölcsi megújodására írá-

nyuló buzgó tevékenysége nem szoritkozott pusztán a tanítványaira. Sokkal szélesebb rétegekkel érezte ő apostoli hevületét a *népmissziói* alkalmával, melyeket különösen 1878—1886 közt tartott az egész országban. Nevezetesen méltóságos és főtisztelendő Wajdits Gyula, kanonok, praelatus, püspöki helynök úr, akkori szakadáthi és Szemennyei Mihály, néhai regöli plébános urak buzgólkodása folytán és Troll Ferenc, pécsi kanonok anyagi támogatásával a pécsi egyházmegyében dolgozott fáradhatatlan buzgósággal és rendkívüli sikerrel. A nép még most is emlékezik a 36 évvel ezelőtt tartott lelkét megrázó missziós beszédeire. Pusztán a pécsi egyházmegye területén néhány év leforgása alatt 37 községben tartott 10—15 napos népmissziót, naponta 2—3 beszéddel. De még az ország határai sem tudták a magyarság kulturális és erkölcsi emelését előmozdító munkálkodását megszorítani. 1881-ben Pécsről a Bukovinába szakadt magyar véreinkhez megy, hogy ott az öt magyar községben igen nehéz viszonyok közt újítsa fel a vallásos buzgóságot. Gondja volt rá, hogy később más rendtársak is ellátogassanak oda az elhagyatott szegény nép lelkének gondozására.

Társaságunk elöljárói azt is tervbe vették, hogy a Romániába kivándorolt magyarok megmentésére közreműködnek. E küldetésre a legalkalmasabbnak Schlick atyát tartották, de midőn az apostoli útra már-már elkészült, Romániából azt a hivatalos utasítást kapta a külügyminiszterium útján, hogy várja be az újabb értesítést. S várta, várta, de hiába várta: a görög egyház hivatalos közegei ad Kalendas Graecas tolták el a magyar misszionárius elutazásának a napját, s így nem került ő oda sohasem.

Röviden emlitem még a *lelkigyakorlatok* adásában kifejtett buzgalmát. Ami kis vakációja maradt volna mint tanárnak, hogy az iskolaév munkája után a megérdemelt nyugalmat élvezze, azt exercitiumok adására fordította. S aki tapasztalta, mily rendkívüli nagy áldással jár az ilyen lelki ujjászületés Manresa csendjében, csak az tudja kellően értékelni Schlick atyának e téren közel 50 éven át lankadatlan buzgalommal kifejtett tevékenységét.

Azonban rá nézve is beköszöntött ama nagy nap, amelyen a Hadvezér elszólította a harcost a harcterről, hogy mellére tüzze a legszebb kitüntetést; amelyen a Mester közvetlen közelébe fogadja tanítványát, ki oly odaadással követte nyomdokait; amelyen az Alkotó az örökkévalóságba hívja teremtményét, hogy hűségeért az Ő szolgálatában örökké boldoggá tegye!

Nyugodjék békével!

Cséfalvay Nándor S. J.

I. A főgimnázium tanári kara.

A tanár neve	Tantárgy, osztály	Heti óraszám	Tanári évek száma
Jablonkay Gábor, J. t. áld. pap, házfőnök, a gimnázium és internátus igazgatója, r. t., a „Pázmány-Önképző-Kör“ vezetője.	Magyar nyelv V. Latin nyelv V. Francia nyelv III-V.	11	10
Alaker György, J. t. rendtag, óraadó hittanár, Pius-internátusi felügyelő.	Hittan I. II.	4	2
Cséfalvay Nándor, J. t. áld. pap, r. t., a III. osztály főnöke, a III. osztály nyelvészeti körének elnöke, tanácskozmányi jegyző, az ifjusági könyvtár öre.	Magyar nyelv III. Latin nyelv III. Görög nyelv V. Szépírás I. II.	17	3
Elsasser Gyula, J. t. áld. pap, r. hittanár, az I. osztály főnöke, az I. osztály nyelvészeti körének elnöke.	Hittan V. Magyar nyelv I. Latin nyelv I. Német nyelv III.	17	3
Hauer Ferenc, J. t. áld. pap, r. t., az ifjusági Mária-kongregációnak prézese, a földrajzi szertár és éremgyűjtemény öre.	Történelem IV. V. Földrajz I. II. III.	14	9
Kerling János, J. t. áld. pap, r. t., a gimnázium fegyelmi és tanulmányi felügyelője, a IV. osztály főnöke, a IV. osztály nyelvészeti körének vezetője, a játékdélutánok rendezője, a főgimn. énekkar vezetője.	Magyar nyelv IV. Latin nyelv IV. Német nyelv IV. V. Közös és műének I-V.	18	11
König Antal, J. t. rendtag, óraadó hittanár, Pius-internátusi felügyelő.	Hittan III. IV.	4	1
Lányi Ede, J. t. áldozópap, a II. osztály főnöke, a II. osztály nyelvészeti körének elnöke, a Pius-internátus főfelügyelője.	Magyar nyelv II. Latin nyelv II. Történelem III.	14	5
Szabó István, világi, r. t., a fizikai és rajz szertár öre.	Mathematika I. II. Rajzoló geometria I. II. III. IV.	18	6
Thalhammer János, J. t. áld. pap, r. t., az V. osztály főnöke, a természetrajzi szertár öre.	Természetrajz I. II. IV. V. Mathematika III. IV. V.	19	40
Adamszky Andor, J. t. rendtag, rendkívüli tanár, Pius-internátusi felügyelő.	Gyorsírás III-V.	2	2

Pedellus : Petrovich János,

II. Az iskolaév jelentősebb mozzanatai.

Szeptember 10. A tanári kar alakuló értekezlete.

Szeptember 12., 13., 14. Rendes beiratások.

Szeptember 15. Ünnepeles *Veni Sancte*, mely után az iskolai törvények felolvasása az igazgató és az egész tanári kar jelenlétében.

Szeptember 16. Első rendes előadás. Az első osztályba a VKM. engedélyével 77 tanuló nyert felvételt. Intézetünk egy emeletén alapító Püspök urunk kegyességéből ismét a szigeti külvárosi elemi iskola helyezkedik el.

Szeptember 20. Megnyitjuk az intézet kapuját három erdélyi menekült tanulónak.

Szeptember 20. Thalhammer János 40 éves tanári jubileumát üli a tanári kar és a hálás ifjuság körében kedves családias ünnepély keretében.

Szeptember 24. Első félévi módszeres tanári értekezlet.

Szeptember 30. A rendkívüli tantárgyak előadásainak kezdete. Megalakulnak a nyelvészeti körök, megválasztják a tisztviselőkart.

Október 4. Öfelsége, Ferenc József, névünnepe. Az ifjuság résztvesz a székesegyházban az ünnepeles istentiszteleten.

Október 22. Főtisztelendő Schlick János, hittanárt, a tanári kar nesztorát, hosszas szenvedés után elszólította az élők sorából az Alkotó.

Október 23. Gyászistentisztelet a megboldogult Schlick Jánosért, melyen résztvesz az ifjuság. Délután temetés igen nagy részvét mellett. A beszterlést a méltóságos és főtisztelendő megyéspüspök urunk maga volt kegyes végezni.

November 23. Nagyságos és főtisztelendő *Kárpáti Kelemen*, tank. kir. főigazgató névünnepe. Iskolai szünet.

November 27. Első ellenőrző értekezlet.

November 30. B. e. királyunk, I. Ferenc József temetése. Az ifjuság résztvesz a székesegyházban az ünnepeles gyászistentiszteleten. Az intézet gyászünnepelet rendez, a melyen *Jablonkay Gábor*, igazgató méltatja a nagy halottnak elévülhetetlen érdemeit magyar hazánk körül; majd nagy jellemét mutatja be, mely annyi sorscsapást is rendületlenül, meg nem törve, folyton bízva viselt el.

December 9. 11. 12. Nagyságos és főtisztelendő *Kárpáti Kelemen* premontrei kanonok úr, székesfehérvári tank. kir. főigazgató hivatalos látogatása a főgimnáziumban.

December 10. A Pázmány-Önképzőkör díszgyűlést tart Pázmány Péternek Magyarország primásává történt kinevezetésének 300 éves jubileuma alkalmából.

December 12. Értekezlet, melyen a főigazgató úr közli a tanári karral a látogatása alkalmával szerzett tapasztalatait.

December 22.—január 3.-ig. Karácsonyi szünet.

Január 3. Koronázási ünnepély a díszteremben. A magyar szent korona és a koronázás fönséges szertartásának jelentőségét ünnepi beszéd keretében elmondja *Hauer Ferenc* tanár. Iskolai szünet.

Január 20. Ujraoltás.

Január 20. Szent Sebestyén napja. Pécs városának fogadott ünnepe. Iskolai szünet.

Január 28. Első félévi osztályozó értekezlet.

Január 31. A félévi értesítők kiosztása.

Február 2. *Cséfalvay Nándor* és *Elsasser Gyula* tanárok nyilvános szerzetesi fogadalmukat teszik. Az ünnep fényének emeléséhez a Pius-internátus növendékei szépen sikerült szindarab előadásával járulnak hozzá. Ez ünnepélyen méltóságos és föltisztelendő megyéspüspök urunkon kívül igen nagy számmal jelentek meg az érdeklődők.

Február 8. Második félévi módszeres tanári értekezlet.

Február 21. Az ifjuság a szentmsie alatt a hamvazásban részesül.

Február 20. A Pius-internátus növendékei az intézet dísztermében két kisebb vígjátékot adnak elő.

Március 9. Második félévi ellenőrző tanári értekezlet.

Március 28—április 13. Husvétii szünet.

Április 27. Öfelsége Zita királynő névünnepe. Az ifjuság résztvesz a székesegyházban az ünnepélyes istentiszteleten. Iskolai szünet.

Április 29. Intézetünk I. osztályának tanulói disz-akadémiával hódolnak az intézet alapítójának, méltóságos és föltisztelendő dr. *Zichy Gyula* gróf megyéspüspök úr névnapja alkalmából.

Május 4. Szent Flórián napja. Pécs városának fogadott ünnepe. Iskolai szünet.

Május 9. Öfelsége Zita királyné születésnapja. Az ifjuság résztvesz a székesegyházban az ünnepélyes istentiszteleten. Iskolai szünet.

Május 15. Egy enyhébb lefolyásu himlő-esettel kapcsolatban dr. *Tolnai Ferenc*, kerületi orvos az intézet tanári karát, az egész ifjuságot, s a személyzetet himlő ellen újra oltja. E messzemenő intézkedésével sikerült a baj terjedését teljesen megakasztania.

Május 18. Hittanvizsgák méltóságos és föltisztelendő *Wajdits Gyula*, püspöki helynök úr elnöklése alatt.

Május 20. *Arany János* ünnepély. Az ünnepi beszédet *Jablonkay Gábor*, igazgató, mondotta. A nemzet ez elsőrangú költőjét úgy mutatja be az ifjuságnak, mint a magyar szellem legkiválóbb képviselőjét és a tősgyökeres magyar nyelvnek legtisztább művelőjét.

Május 21—26. Utolsó nagy összefoglaló ismétlések.

Május 26. Az előadások után évvégi osztályozó tanári értekezlet.

Május 27. Ünnepélyes Te-Deum. Évzáró ünnepély; az érdemkereszteket a kitüntetettek mellére maga *Zichy Gyula* gróf megyéspüspök úr öméltósága tűzte fel.

Junius 9. Évzáró tanári értekezlet.

III. Iskolai közlemények.

Az előirt tananyagot sikerült e megrövidült tanévben is elvégeznünk. Mellőzzük részletes felsorolását, s csupán az V. osztályú magyar írásbeli dolgozatok közlésére szoritkozunk.

A) Írásbeli dolgozatok a magyar nyelvből.

V. osztály.

1. A Duna. (Leírás.)
2. Pázmány Péter. (Jellemrajz.)
3. Emlékbeszéd Pázmány Péter primási székhelye háromszázados évfordulóján.
4. „Naggyá csak fiaid szent akarata tehet.” Vörösmarty. (Mondattárgyalás.)
5. Mit tanulunk az egék ékességéből. (Induktív értekezés.)
6. Segítsünk az ifjúságon. (Szónoki bizonyítás.)
7. „A nagyraemelt áldozatokban él.” Berzsenyi. (Szónoki indulatkeltés.)
8. „A legelső magyar ember a király.” (Ünnepi beszéd.)

B) Ifjusági körök.

1. Nyelvészeti körök.

I. osztály. Ha valamikor, ugy a háborús időnek e harmadik esztendejében éreztük az akadémiáknak gyakorlati jelentőségét. Az osztálynak még tehetségesebb tagjai is oly fogyatékos elemi ismeretekkel köszöntöttek be az év elején a középiskolának csarnokába, hogy e segítő eszköz igénybevétele nélkül alig emelhattük volna őket arra a magaslatra, melyre őket a tanév befejeztével helyezve látjuk. Első teendőnk volt tehát a fogyatékos elemi tudásnak kiegészítése. Mielőtt a latin olvasmányok tárgyalásába bocsátkoztunk volna, főleg a magyar beszédrészi s mondatrészi elemzésre helyeztük a fősúlyt.

Szócsoportoknak emlékezésével a szóbőséget fejlesztettük a tagokban, majd az olvasmányok szebb kifejezéseinek s szólásmód-

jainak emlézésével igyekeztünk ambíciót kelteni az olvasókönyv szebb részleteinek önálló fordítására.

A latin oktatással párhuzamosan történt a magyar nyelvtan elemi ismereteinek elsajátítása, a helyesírás begyakorlása s csak ezután tértünk át költemények szavalására, az olvasmányok szövegeinek átalakítására s önálló fogalmazásra.

Hogy fáradozásunkat siker koronázta, arról tanuskodik hódoló diszakadémiánk is, melyről az értesítő másik helyén számolunk el. Az akadémia elnöke: Bors László P. i., titkára pedig Steiner Károly E. n. volt.

II. osztály. A hosszú háborús vakációk mérhetetlen erkölcsi és tanulmányi kára miatt véres vergődés az iskolaév 2—3 első hónapja. Mit tegyen „malmában” az a néhány ifjú, ki az átlagtanulókhoz mért iskolai leckét játszva feldolgozza? Legyen lelkes munkása az akadémiának!

Lelkesek voltak a latin igeragozás és igék gyakorlásában: Jozipovics P., Kiss A., Draskovics, Benedek L., Veszprémi Gy.; magyar szabaddolgozatban — megbeszélte eszme alapján — Jozipovics P., Kiss A., Német L., Seć L., Vadnai J.; latin beszédet könnyen tanult Jozipovics P. — Szavalásra főleg Krüger Aladár tüzről pattant verseit keresték szinte tolongva; kitűntek Rézbányai D., Jozipovics P., Dóczy L., Veszprémi Gy., Kiss A., Seć J., Vadnai J. — Jozipovics P. és Benedek L. nagy könnyedséggel tanultak 1500 latin szót és néhány aesopusi mesét; ebben még Vadnai J. és Német is jeleskedtek.

Az akadémia rektora volt: Kiss Andor, titkára pedig: Jozipovics Péter.

III. osztály. Az akadémia rektorának a tagok mindkét félévben Gonda Józsefet választották meg, a titkári teendőket Brigovác Sándor végezte.

A magyar és latin nyelvismereteink fejlesztése, mélyítése volt akadémiánk célja. A magyar nyelvben a fogalmazás gyakorlására fektettünk különös gondot, ezért önálló kisebb elbeszélések, leírások, élmények előadása napirenden voltak. A fogalmazásban kiváló jártasságról tettek bizonyosságot: Altmann Ferenc, Antal István, Gebauer Tivadar, László Jenő, Reisz Elemér, Treer István. Minden gyűlésen egy-egy költeményt, sokszor háborús vonatkozású hazafias tárgyút, szavaltak. A szavalásban kitűntek: Csígó János, Gebauer Tivadar, Kopári Dénes, Medvedović Alajos, Mantuano József. Ellenben a latin nyelvben a rendes órákon végzett anyag begyakorlása, mélyítése versenyzés, beszélgetés, fordítgatás, közmondások betanulása által képezte a tevékenységünk főtárgyát. A tagok közül többen dicséretreméltó szorgalommal készítettek magán szor-

galomból fordításokat. Gonda J. lefordította olvasókönyvünk összes Phaedrus-meséit, míg Gebauer T., Koch J., Hoffecker L. és mások több-kevesebb mese lefordítására vállalkoztak. Kopári D. a gyakorlókönyvből fordított latinra több számot. — Május elején egy kisebb díszgyűlést rendeztünk Szűz Mária tiszteletére.

IV. osztály. Az akadémia rektora választás útján Vargha János lett, titkár Czimber József, tanácsosok pedig: Heckenberger József, Horváth Imre. Vasárnaponként tartott gyűléseinken súlyt fektettünk a fogalmazási gyakorlatokra. Egy és ugyanazon tárgyról 3—4-en irtak versenydolgozatot. Azok felolvasása után felváltva három-három tag megbírálta a dolgozatot, hozzáfűzte megjegyzéseit, dicsért, kifogásolt. Ez eljárásnak tulajdonítható, hogy egynéhány igen sikerült dolgozatban gyönyörködhettünk.

Napirenden voltak továbbá a concertációk a latin mondattan egyes részeiből, hazafias és elbeszélő költemények, sőt egy-két esetben önállóan készített buzdító beszéd elmondása. Arany János ünnepéllyel kapcsolatban két díszakadémiát tartottunk.

2. Pázmány Önképzőkör.

Az idén alakult meg először az V. osztályban az önképzőkör. Ezen kört Pázmány Péterről, a magyar népnyelv mesteri megértőjéről, a zamatos magyarságáról híres szónokról — Pázmány-körnek neveztük. A Pázmány-körnek vezetését ft. Jablonkay Gábor igazgató úr vállalta el. Célja a magyar stílusban és a szónoki fellépésben való alaposabb kiképzés. Elértük ezt azáltal, hogy leírásokat, jellemrajzokat, értekezéseket készítettünk és költeményeket, beszédeket szavaltunk el. Összesen 16 rendes és egy díszgyűlést rendeztünk. Elnök volt Tombi Ferenc; tanácsosok: Sztáray Antal gróf P. i., és Jäger Antal P. i. Jegyző: Schmidt Jenő P. i. A díszgyűlést 1916 dec. 10.-én tartottuk Pázmány Péternek esztergomi érsekké, s Magyarország primásává történt kineveztetésének 300 éves jubileuma alkalmával. Röviden ismertettük Pázmánynak életét és főbb műveit. Azonkívül még minden hónapban tartottunk egy vitaülést, amelyen sok időszerű és érdekes kérdés került szőnyegre. (Melyik pálya jobb az orvosi vagy ügyvédi? Melyik foglalkozás jobb földművelés, ipar, kereskedelem? Ki a művelt ember? stb.) Ez az első év tehát, tekintve a tagok csekély számát (12) elég eredményes tevékenységet fejtett ki.

Schmidt Jenő
jegyző.

C) Mária-kongregáció.

A kongregáció föladata, hogy az őszinte vallásos meggyőződés kialakítására és bátor megvallására vezesse, nevelje a nagyobbra született lelkeket. A kongregáció kebelében meríthetik a legjobbak azt a lelki erőt, melyre oly nagy szükségük lesz az élet küzdelmeiben. Itt fejlesztik a vallásos meggyőződést, midőn magukba szívják Szűz Anyjuk elsősülöttjének, az Ur Jézusnak igaz szellemét, itt tanulják megbecsülni a megszentelő kegyelem nagy kincsét és azon gyakorlatokat, melyek azt megszerzik, gyarapítják és gyümölcsöztetik.

Nyugodtan tekinthet vissza kisded kongregációnk az elmúlt iskolai évre, midőn nemes, szent föladatára gondol. Meg volt a jó akarat és igyekvés és így az Ur áldása sem maradhatott el. Titkos, szerény, de talán ép ezért hamisítatlan bizonyítékot szolgáltatnak erre a főünnepeinken csokorba fűzött erénygyakorlatok, melyeket a 40 tagu kis csapat Szűz Anyja oltárára helyezett.

Gyűléseinket minden héten megtartottuk. Ünnepestes tagfölfételt 2 alkalommal tartottunk és 12 jelöltet soroztunk rendes tagjaink sorába. Május 17.-én tartott ünnepestes gyűlésünkön az új tisztviselői kart iktattuk hivatalába. A kongregáció tisztviselői kara *P. Hauer Ferenc S. J.* elnöksége alatt a szabályszerűen megejtett jelölés és választás útján a következőkép alakult meg: prefektus: *Jäger Antal*, II. o. P. i.; asszisztensek: *Vargha János*, IV. o. P. i. és *Heckenberger József*, IV. o. P. i.; titkár: *Tombi Ferenc*, V. o. t. A rendes tagok száma: 42; a jelölteké: 20. Mint távoli tagok fogadalmukat megújították: *Farkas József* és *Kresz Henrik* V. o. pécsegyházmegyei növendékpapok, továbbá *Löffler Alfréd* V. o. kalocsaegyházmegyei növendékpap.

D) Az ünnepestek sorrendje.

I. Szeptember 20. Hódoló ünnepest *P. Thalhammer János S. J.* 40 éves tanári jubileuma alkalmából. Az ünnepesti felköszöntőt a tanári kar nevében tartja *Jablonkay Gábor*, igazgató; az ifjuság részéről felköszöntőt mondanak: *Cížek Antal* P. i. és *Dóczy László*. — Ének és zeneszámok.

II. November 30. Gyászünnepest, elhunyt koronás uralkodónknak, I. Ferenc Józsefnek emlékére. Az ünnepesti gyászbeszédet mondja *Jablonkay Gábor*, igazgató.

III. Január 3. Diszünnepest *Károly király megkoronáztatásának emlékére*. 1. „Szózat”. 2. Az ünnepesti beszédet tartja *Hauer Ferenc*, tanár. 3. Szaválnak: *Mantuanó József*, *Gonda József*. 4. Hymnus.

IV. Február 2. A két Worthington, történeti színmű *Erzsébet angol királyné idejéből* öt felvonásban. Irta és rendezi *Kerling János S. J.* Előadják a Pius-internátus növendékei főtisztelendő *Cséfalvay*

Nándor és Elsasser Gyula tanárok nyilvános fogadalomtétele alkal-
mából. Hat zeneszám.

V. *Február 20.* Farsangi előadás. 1. *Az igazgató úr*, írta *Ney K.*
2. *Amerikai borbély műhely.* Rendezi *König Antal S. J.* Előadja a
Pius-internátus II. szakasza. 4 zenebetét.

VI. *Április 19.* *Hódoló diszakadémia* méltóságos és főtiszte-
lendő *Zichy Gyula* gróf megyés-püspök urunknak névünnepe alkal-
mából. Rendezik a főgimnázium I. osztályának tanulói. 1. Üdvözlő
beszéd, tartja *Bors László P. i.* 2. Számnevekből versenyez 10 tanuló;
3. Ki volt nagyobb? *Tóth Kálmántól* szavalja *Éri István, P. i.* 4.
Elemző fordításban versenyez 4 tanuló. 5. Ismerek egy szép országot,
Lampérth Gézától, szavalja: *Bors Emil P. i.* 6. Az igeragozásból ver-
senyez 14 tanuló. 7. Szent Gyula pápa élete, párbeszédes jelenetben
előadja 3 tanuló. 8. Mária országa, *Rudnyánszky Gyulától*, szavalja
Kovács Kálmán. 9. Befejező beszéd. Tartja: *Steiner Károly E. n.*
4 zenebetét.

VII. *Május 20.* *Arany János ünnepély.* 1. Szózat. 2. Ünnepi be-
széd, tartja *Jablonkay Gábor*, igazgató 3. Tetemre hívás, esztetikai
magyarázata, írta és felolvassa *Heckenberger József P. i.* IV. o. t. 4.
Tetemre hívás, *Arany Jánostól*, szavalja *Vargha János, P. i.* IV. o. t.
5. Hymnus.

E) Testi nevelés. Kirándulások.

Intézetünk egyik főgondját képezte az idén is növendékeink
testi edzésének és egészségének ápolása, s nyugodt lelkiismerettel
mondhatjuk, hogy ezen a téren a tőlünk kitelhetőt megtettük. Tor-
natanár hiányában a tanári kar két tagja *Kerling János* és *Elsasser
Gyula* tanárok elvállalták, hogy néhány osztály téli időben testgya-
korlásban részesüljön a tágas tornateremben. E téren még *Alaker
György* és *König Antal* fejtettek ki dicséretre méltó buzgóságot,
amennyiben a téli hónapokban heti egy-két órában tornáztatták nö-
vendékeiket a tornateremben. A többi évszakban pedig hetenkint
kétszer két csoportban az ifjúságot arra köteleztük, hogy a délutánt
intézetünknek a Mecsek-hegy alján elterülő két nagy játszóterén kö-
zös játékokban töltsék, magától értetődik, mindannyiszor az illető
osztályfőnöknek felügyelete alatt. Ezenkívül az igazgató, továbbá
Thalhammer János és *Hauer Ferenc* tanárok személyes vezetésével
sokat foglalkoztak a növendékek az intézetet körülvevő kert fásítási
stb. munkáiban.

Nagy gondunkat képezte a tantermeknek minden óráküzben
való szellőztetése télen-nyáron, úgy hogy az egyes óráküzökben ta-
nulónak a tanteremben maradni nem volt szabad, hanem vagy a sza-
badban, vagy télen a fűtött folyosókon üdültek. A tanárok sűrűn fi-
gyelmeztették az ifjúságot az egészségi szabályok betartására, jár-
ványos betegségek fellépésénél nyomban gondoskodtunk a
fertőtlenítésről, mihez mindannyiszor a városi hatóság a legnagyobb
készséggel hozzájárult. Csak annak a körülménynek köszönhetjük,
hogy járványosan nem mutatkoztak a ragályos betegségek,

Bennlakó növendékeink a felüdülésre szánt időt a szabadban töltötték, hetenkint kétszer nagyobb sétákat tettek, télen-nyáron hetenkint egyszer fürödtek az intézeti nagy fürdőmedencében.

Hasonlóképen gondoskodott az igazgatóság a künnlakó növendékek lakási és eltartási viszonyainak megvizsgálásáról és ellenőrzéséről is.

A kirándulásokról sem felejtkeztünk meg. Több esetben a szederlevelek szedése szolgáltatott alkalmat egy-egy délutáni kirándulásra.

P. *Thalhammer János* ezidén is hetenkint egy természetrajzi kirándulást rendezett felváltva más-más III. és IV. osztályú kisebb csoporttal. *Jablonkay Gábor*, igazgató, pedig az V. osztállyal rendezett egy kirándulást hasonló célból. *Cséfalvay Nándor* is több kirándulást és kisebb sétát rendezett tanítványaival Pécs hegyes-völgyes szép vidékének beható szemlélete és megismerése céljából. Ugyancsak az igazgató vezetése mellett megtekintette az V. osztály a *Romeisz-féle* fémárúgyárat. Egy teljes napi fényesen sikerült tanulmányi kirándulás rendezett az V. osztály az igazgató, *Thalhammer János* és *Cséfalvay Nándor* tanárok vezetésével a kies fekvésű *Komlóra*, hogy a kőszénbányászatot megtekintse és tanulmányozza. *Schmidt Jenő* főmérnök úr, ki nagylelkű vendégszeretettel vendégül látta a kiránduló csapatot, szakavatott tudással s lekötelező szivességgel magyarázta a tudományszomjas ifjaknak a bánya berendezését, az óriási elektromos műveket, a különböző, legmodernebb technikával berendezett műhelyeket. Az intézet ez uton is legmélyebb háláját fejezi ki a szives fogadtatásért és kalauzolásért.

Végül *Lányi Ede* elvezette egy izben a III. osztály tanulóit a pécsi öskeresztény sírkamra megtekintésére.

F) Adakozás.

Növendékeink a keresztény szeretetnek tettekben nyilvánuló gyakorlásában is kitűntek. A gyakori háborús gyűjtésekben mindenkor kivették a maguk részét. Örömmel gyűjtöttek szederlevelet. Az effajta pénzbeli adakozások a következő összegeket eredményezték:

A háborúban feldúlt tűzhelyek felépítésére	60.— K
Katonák karácsonyfájára	259.— „
Vak katonák részére	30.— „
Öfelsége születésnapjának megünneplésére a fronton	55.14 „

Összesen: 404.14 K

Az V. hadikölcsönre jegyzett az ifjúság megtakarított filléreiből 150 koronát, s a tanári kar buzdítására a növendékek buzgólkodásának köszönhető jórészt, hogy a szülők körülbelül 60.000 koronát jegyeztek. A VI. hadikölcsön sikere érdekében a tanári kar ismét buzdította a tanulókat. Az eredményről azonban még nem számolhatunk be, mert a jegyzések még folyamatban vannak.

E nagy háborús vajúdasokban megértették növendékeink a kath. misszió rendkívüli kulturális és vallási fontosságát. Azért a kongregánisták és a konviktorok szorgalmasan gyűjtötték az elhasznált bélyegeket, staniolt, szivarvégeket e nemes célra. Pénzbeli adakozásaik eredménye pedig 124 korona.

A jó Isten fizesse meg tanítványaink áldozatkészségét.

IV. Könyvtár és szertárak.

1. A *rendházi és tanári könyvtárt* vétel útján 840 művel gyarapítottuk 2477 korona értékben. Ajándék útján még 240 kötethez jutottunk, még pedig mélt. és ft. *Hanny Gábor* prelátus úr részéről 67 kötet; A V. K. M. útján 3 kötet; a Franklin Társulattól 7 kötet; más jóakaróinktól 163 kötet.

2. Az *ifjúsági könyvtárt* vétel útján 186 darabbal nagyobbítottuk 333.04 korona értékben; ajándék útján 12 kötettel gyarapodott.

3. A *fizikai szertár* *Bors Emil* úr útján *Czirer Elek*, tiszti főorvos hagyatékából 3 meteorológiai műszerrel gyarapodott kb. 50 korona értékben.

4. *Természetrajzi szertár*. *Liposits Géza*, IV. o. t. Vashegyről 54 drb. ásványt ajándékozott a szertárnak. Dr. *Czirer Elek*, tiszti főorvos hagyatékából *Bors Emil* úr útján 23 ásványhoz jutottunk, kb. 15 korona értékben.

5. *Földrajzi szertárunk* nem gyarapodott ez évben.

6. *Művelődéstörténelmi gyűjteményünk* a jelen év folyamán is szépen gyarapodott. Tanítványaink érdeklődése néhány öskori lelettel és 246 drb. régi pénzzel járult hozzá a gyűjteményeink fejlesztéséhez. Nagylelkű ajándékaikkal különösen kitűntek *Czímber József* és *Szabó Pál* IV. o., *Gonda József* és *Klobučár Dezső* III. o., *Kiss Andor*, *Bock Ferenc* és *Dóczy László* II. o., *Wolf József* I. o. tanulók, kik közül egyik-másik egész kis gyűjteményt bocsájtott rendelkezésünkre.

Nagylelkű ajándékozóink fogadják hálás köszönetünk kifejezését.

V. Kitüntetések.

I. osztály.

Az első érdemkeresztet nyerte az összes tantárgyakból:

PETZ ÁDÁM, BORS LÁSZLÓ.

Megközel: Guszmann Viktor, Steiner Károly, Tkadlecz János.

A vallásstanból: Petz Ádám.

Megközel.: Bors László, Éri István, Wolf József.

A magyar nyelvből: Tkadlecz János.

Megközel.: Petz Ádám, Bors László, Guszmann Viktor.

A latin nyelvből: Bors László, Guszmann Viktor.

Megközel: Steiner Károly, Petz Ádám, Tkadlecz János.

A földrajzból: Kovács Kálmán.

Megközel.: Petz Ádám, Tkadlecz János, Bors László.

A természetrajzból: Petz Ádám.

Megközel.: Guszmann Viktor, Steiner Károly, Ney Károly.

A matematikából: Petz Ádám.

Megközel: Bors László, Guszmann Viktor, Frühauf Béla.

A geometriából: Steiner Károly.

Megközel.: Wolf József, Vince Jenő, Frühauf Béla.

II. osztály.

Az első érdemkeresztet nyerte az összes tantárgyakból:

KISS ANDOR.

Megközel.: Draskovich Jenő, Veszprémi Győző.

A vallásstanból: Veszprémi Gy. *Megközel.*: Kiss A., Draskovich I.

A magyar nyelvből: Kiss A. *Megközel.*: Jozipovich P., Draskovich I.

A latin nyelvből: Draskovich I. *Megközel.*: Jozipovich P., Kiss A.

A földrajzból: Kiss A. *Megközel.*: Jozipovich P., Draskovich I.

A természetrajzból: Borbás I. *Megközel.*: Draskovich I., Jozipovich P.

A matematikából: Draskovich I. *Megközel.*: Kiss A., Jozipovich P.

A geometriából: Kiss A. *Megközel.*: Schmidt V., Rézbányai D.

III. osztály.

Az első érdemkeresztet nyerte az összes tantárgyakból:

GONDA JÓZSEF.

Megközel.: Pech József, Madár Mihály.

A vallásstanból: Gebauer T. *Megközel.*: Gonda J., Kopári D.

A magyar nyelvből: Treer I., *Megközel.*: Gonda J., Brigovác S.

A latin nyelvből: Gonda J. *Megközel.*: Treer I., Dénesi L.

A német nyelvből: Gonda J., *Megközel.*: Pech J., Madár M.

A történelemből: Kopári D., *Megközel.*: Gonda J., Madár M.

A földrajzból: Gonda J., *Megközel.*: Pech J., Treer I.

A matematikából: Pech J. *Megközel.*: Gonda J., Madár M.

A geometriából: Pech J., *Megközel.*: Gonda J., Gebauer T.

IV. osztály.

Az első érdemkeresztet nyerte az összes tantárgyakból:

HECKENBERGER JÓZSEF.

Megközel.: Hábedli János, Sass Dezső.

- A vallásstanból: Hábedli J. *Megközel.*: Vargha J., Csáky Á.
A magyar nyelvből: Vargha J. *Megközel.*: Heckenberger J., Sass D.
A latin nyelvből: Sass D. *Megközel.*: Hábedli J., Heckenberger J.
A német nyelvből: Heckenberger J., *Megközel.*: Hábedli J., Sass D.
A történelemből: Csáky Á. *Megközel.*: Heckenberger J. Szolnoky Z.
A természettudományokból: Heckenberger J. *Megközel.*: Bótor V., Krebsz A.
A matematikából: Papp J. *Megközel.*: Hábedli J., Bótor V.
A geometriából: Klieber Á. *Megközel.*: Hábedli J., Vargha J.

V. osztály.

Az első érdemkeresztet nyerte az összes tantárgyakból:

SCHMIDT JENŐ.

Megközel.: Belloncsik Aladár, Cižek Antal.

- A vallásstanból: Jäger A. *Megközel.*: Tombi F., Schmidt J.
A magyar nyelvből: Tombi F. *Megközel.*: Sztáray A. gr., Cižek A.
A latin nyelvből: Schmidt Jenő. *Megközel.*: Cižek A., Belloncsik A.
A görög nyelvből: Belloncsik A. *Megközel.*: Schmidt J., Cižek A.
A német nyelvből: Schmidt J. *Megközel.*: Belloncsik A., Jäger A.
A történelemből: Tombi F. *Megközel.*: Jaeger A., Schmidt J.
A természettudományokból: Schmidt J. *Megközel.*: Belloncsik A., Cižek A.
A matematikából: Dokupil D. *Megközel.*: Schmidt J., Sey L.

A PIUS-INTERNÁTUSBAN JÖVISELETEÉRT

az első szakaszban arany érdemkeresztet nyert:

KISS ANDOR II. o. t.

*Ezüst érdemkeresztet nyertek: Draskovich Jenő, II. o. t., Fodor Imre I. o. t.
Bors László, I. o. t., Mayer János I. o. t.*

A második szakaszban arany érdemkeresztet nyert:

JÄGER ANTAL V. o. t.

*Ezüst érdemkeresztet nyertek: Vargha János, IV. o. t., Hábedli János, IV. o. t.
Heckenberger József, IV. o. t., Zahoránszky Pál IV. o. t.*

JUTALMAZÁS:

Nagyságos és főtisztelendő *Mándoky Sándor*, katonaplébános úr „I. Ferenc József” című díszművet adott át az igazgatóságnak azon növendék megjutalmazására, aki a legtöbb kitüntetésben részesül. Elnyerte: Kiss Andor P. i. II. o. t.

Nagyságos *Szuly János*, ügyvédi kamarai elnök úr 10 koronát bocsátott az igazgatóság rendelkezésére egy jómagaviseletű, szorgalmas, szegénysorsú tanuló megjutalmazására. Elnyerte: Madár Mihály, III. o. t.

VI.

É R D E M S O R O Z A T.

Erkölcsei viselet:

- 1 = jó.
- 2 = szabályszerű.
- 3 = kevésbé szabályszerű.
- 4 = rossz.

Tanulmányi előmenetel:

- 1 = jeles.
- 2 = jó.
- 3 = elégséges.
- 4 = elégtelen.

A rövidítések magyarázata:

E. n. = Emericanumi növendék; — **P. i.** = Pius internátusi növendék; —
öd = ösztöndíjas; -- A róm. kath. ifjak vallása nincs jelezve.

Első osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendlv. tantárgy	Magaviselet	
	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Mathematika	Rajzó geometria	Szépírá	Testgyakorlás		Ének
Amberger Antal P. i.	1	3	3	3	3	2	2	2		2	2
Balázs Zoltán	2	3	4	4	3	3	3	2			2
Balzár Ernő P. i.	1	1	2	1	2	2	2	1			1
Banizs József	1	2	3	2	2	3	3	2			1
5 Barcza István P. i.	3	3	3	3	3	3	3	1			2
Berényi Lajos	2	3	4	3	2	3	3	3			1
Békésy Miklós P. i.	2	2	3	3	2	1	1	2		2	2
Bors Emil P. i.	1	1	2	1	1	1	1	1			1
Bors László P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1
10 Chrobák Lajos E. n.	2	2	2	3	2	3	1	2		2	2
Cižek József P. i.	1	1	1	2	2	3	2	2			1
Csúcs László P. i.	1	1	2	1	1	2	2	2			2
Curilovič Ottokár E. n.	2	2	2	2	2	3	2	1		2	1
Demény Imre	1	2	3	2	2	2	2	2			1
15 Dőry András	1	2	2	1	2	2	1	1			1
Erős Endre P. i.	2	1	2	2	2	3	2	1			1
Éri István P. i.	1	1	2	1	2	1	1	2			1
Ferenczy István E. n.	2	3	3	2	2	3	2	3		2	1
Feuerstaller Mátyás	2	3	3	3	3	4	4	2			1
20 Fischer József	3	3	3	2	4	4	4	2			2
Fodor Imre P. i.	1	1	1	1	1	1	1	2			1
Friedrich Ferenc P. i.	2	2	4	3	3	4	4	3			1
Frühauf Béla E. n.	1	1	1	1	1	1	1	1			1
Guszmán Viktor E. n.	1	1	1	1	1	1	1	1			1
25 Gyomlai József P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1
Hamar Zoltán P. i.	1	1	1	1	2	1	1	1			1
Hergenröther Fridolin P. i.	1	1	1	2	1	2	2	1		2	1
Jegg Károly	3	3	4	3	3	3	3	2			2
Jung György E. n.	1	1	1	3	2	2	2	1			1
30 Kajdy Aladár	2	2	2	3	3	2	2	3			2
Kapuy László P. i.	2	1	3	2	2	2	1	2			1
Kátay Lajos P. i.	1	2	3	2	2	3	3	2			2

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgy	Magaviselet	
	Vallásan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrjz	Mathematika	Rajzóló geometria	Szépírás	Testgyakorlás		Ének
Kiss Lajos P. i.	3	3	4	3	4	4	4	3		2	1
Kovács István P. i.	1	1	2	2	2	1	1	1		2	1
35 Kovács Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	2		2	1
Lányi Ernő József P. i.	2	3	3	3	2	2	2	2			2
Leidekker Jenő E. n.	1	1	1	1	1	1	1	2			1
Lóki József	1	1	1	2	2	1	1	2			1
Mayer János P. i.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
40 Monspart Gábor P. i.	3	3	3	1	3	3	3	2	2	2	1
Mundveil János P. i.	3	4	4	3	3	3	4	2			1
Nagy László	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
Ney Károly P. i.	1	2	2	1	1	2	1	1	2	2	1
Németh Ferenc E. n.	1	1	2	2	2	1	1	2			1
45 Odor Gyula	1	2	2	3	2	1	1	2	2	2	1
Oppelmayer Mihály P. i.	1	1	2	1	1	1	2	2			1
Palaics Géza	2	2	3	2	2	3	3	2			1
Patacsi Ferencz	1	3	2	3	3	3	3	2	2	2	2
Perczel Géza P. i.	1	3	2	3	2	2	3	2			2
50 Petz Ádám	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rákossy Lajos P. i.	1	2	3	3	3	3	3	2			1
Regényi Kálmán P. i.	2	2	4	2	3	4	2	2	2	2	2
Reisz Tivadar	2	1	2	2	2	1	1	1			1
Réber Tibor	1	1	2	2	2	1	1	2			1
55 Régert Ferenc	2	2	3	2	2	3	2	2			1
Rüll János P. i.	1	2	3	2	3	3	3	2			2
Schwarcz Viktor	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	1
Sey László	2	3	3	2	2	3	3	2			1
Steiner Károly E. n.	1	1	1	1	1	1	1	1			1
60 Strigencz József E. n.	2	3	4	3	3	2	2	2			1
Szalai István	3	3	4	3	3	3	3	2			1
Szalay Gábor P. i.	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	1
Szanicsek Ferenc	2	3	3	2	3	3	3	1			2
Sztaroba Lajos	2	3	4	3	3	2	3	2			2
65 Tenzlinger István P. i. ism.	2	3	3	2	3	2	2	1			1
Tevely Balázs P. i.	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgy	Magaviselet	
	Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettudomány	Mathematika	Rajzoló geometria	Szépíráás	Testgyakorlás		Ének
Tkadlec István	2	2	2	2	2	2	2	2			1
Tkadecz János	1	1	1	1	1	1	1	2			1
Trenka Károly	3	3	3	3	3	3	3	1			1
70 Vass József	1	2	2	2	2	2	2	2			1
Vétek Frigyes	3	4	4	4	4	4	4	3			2
Vincze Jenő	1	1	1	2	1	1	1	1			1
Wéber Kálmán	2	3	3	3	3	2	2	2			1
Wolf József	1	1	1	2	1	1	1	1			1
Magántanulók :											
75 Majláth Alajos gróf	1	1	2	1	1	2	2				
Szalai Lóránt ism.	3	3	3	3	2	3	2				
Pótló vizsgálatot tett* :											
Than József	2	2	3	2	2	2	2				

Kimaradtak : Beer György, Toldy József P. i.

Vizsgálatlan maradt : Hanny Kálmán P. i.

Összesen : 80

— 22 —
Második osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgy	Magaviselet
	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettudomány	Mathematika	Rajzoló geometria	Szépíráás		
Balatonyi Lajos	2	2	3	2	2	3	2	2		1
Barla László	2	2	3	3	3	3	3	2		1
Baumann Károly P. i.	2	2	2	3	3	2	2	1		1
Benedek László P. i.	1	1	1	1	2	1	2	2		2
5 Berta József ism.	1	2	3	3	2	2	2	2		1
Bock Ferenc P. i.	1	3	3	2	1	3	3	2	1	1
Borbás József E. n.	1	1	1	1	1	1	1	1		1
Csima Ignác	3	3	4	3	3	3	3	3		2
Csizék László P. i.	2	3	3	3	2	2	2	2		2
10 Daróczy Ferenc P. i.	3	3	3	3	3	3	3	3		2
Dóczy László	1	2	2	3	1	2	2	2		2
Draskovich Jenő P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1		1
Fazekas István	3	3	4	4	3	3	2	2		2
Fábos Mihály	3	3	3	4	3	3	3	2		1
15 Gehring László ism.	3	3	4	3	3	4	4	3		1
Gröbeldinger István	1	2	2	3	2	1	1	2		1
Horváth János P. i.	2	3	3	3	3	3	2	2		1
Huth Dezső P. i.	2	3	4	3	2	1	2	2		1
Jambrik Lajos	3	2	3	3	3	2	3	1		1
20 Jozipovics Péter P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kiss Andor P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Köszl Frigyes P. i.	2	3	3	3	3	3	3	3		2
Medvedović János P. i.	2	3	3	2	2	3	2	1		1
Mikes Sándor gróf P. i.	1	2	2	2	1	1	2	2		1
25 Molnár János	3	3	4	3	3	3	3	2		1
Nahóczky Béla P. i.	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Német László P. i.	2	1	1	2	1	1	2	3		2
Obrincsák Zoltán	3	3	3	3	2	3	2	2		1
Pápay Ágoston P. i.	1	3	2	2	1	3	3	2		1
30 Peterik Antal	3	2	2	3	3	2	2	1	1	2
Rézbányay Dezső P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Schäfer András P. i.	2	3	3	3	2	3	2	1		1

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgy	Magaviselet	
	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetráaj	Mathematika	Rajzó géométria	Szépírás			Testgyakorlás
Schmidt Vilmos E. n.	1	1	2	2	1	1	1	1			1
Schwarz Nándor	3	3	3	3	2	2	2	1			1
35 Seć Jenő P. i.	2	1	1	2	1	1	1	1			1
Steiner György E. n.	2	2	2	1	1	3	2	2			1
Szalay István P. i.	2	2	3	1	2	2	3	2			1
Tarr Béla	1	2	2	1	3	2	1	1			2
Than József	3	3	4	3	3	2	3	1			2
40 Vadnai Jenő P. i.	1	1	1	1	2	1	2	1			1
Veszprémi Győző P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1			1
Vétek Tivadar P. i.	3	3	3	2	3	3	3	2			1
Magántanuló* :											
Molnár Ede	2	2	3	2	2	2	2				

Kimaradtak: Imhof Antal, Lesnyik Pál, Till József.

Összesen : 46.

*vizsgálatot tett az iskola év elején.

— 24 —
Harmadik osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak							Rendkívüli tantárgyak			Magaviselet		
	Vallásan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Ma.hematika	Rajzó géometria	Testgyakorlás	Francra nyelv		Gyorsírás	Ének
Altman Ferenc P. i. öd.	1	2	2	2	2	2	2	2					2
Amberger János P. i.	1	2	2	2	2	2	3	3					1
Antal István	2	1	3	2	1	1	2	2				1	1
Benkő Jenő	2	2	3	2	2	3	2	1					1
5 Blaskovich Miklós P. i.	1	3	3	1	1	2	3	4					2
Borsos István	1	3	3	2	2	2	3	3					1
Brigovác Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Csigó János P. i.	2	1	1	1	1	1	2	1				1	1
Csukay Géza	1	3	3	2	2	1	4	4					1
10 Dénesi László E. n.	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Dolezsán István	2	3	3	3	3	3	3	3					1
Gebauer Tivadar P. i.	1	1	1	1	1	1	2	1					1
Gonda József	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1		1
Haidekker Imre E. n.	1	2	3	2	1	2	3	2					1
15 Halmos László P. i.	2	3	4	2	2	3	3	2					1
Hoffecker Lajos	1	1	2	1	1	1	3	2					1
Klobučár Dezső	2	2	2	2	2	2	2	2					1
Koch István	2	2	2	2	3	2	2	2					1
Kopári Dénes P. i. ism.	1	1	2	1	1	1	2	1					1
20 Kovács Vilmos P. i.	1	3	4	2	2	3	3	1					1
László Jenő unit.	1	2	2	2	2	2	2	1					1
Lukács Andor	1	3	3	3	1	2	3	2					1
Madár Mihály	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Mantuano József	1	2	2	2	1	2	2	2					1
25 Medvedović Alajos P. i.	1	2	2	2	2	3	3	2			2		1
Menciger Lajos P. i.	2	2	2	1	2	3	3	3				1	1
Pech József	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Péter Lajos P. i.	1	2	3	2	2	2	3	2			3		1
Reisz Elemér	1	1	2	1	2	2	2	1				1	1
30 Strohmájer István P. i.	1	2	2	1	2	3	1	1					1
Szikszay Ferenc	1	2	3	2	1	2	2	2					2
Téry Aurél P. i.	2	3	3	3	3	3	4	2					1

A tanuló neve	Rendes tantárgyak									Rendkívüli tantárgyak			
	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mathematika	Rajzoló geometria	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
Török Géza	1	2	3	2	2	2	3	3					1
Treer István P. i.	1	1	1	1	1	1	2	2					1
35 Vesztergombi Mihály	2	2	3	1	2	3	2	2					1
Vida Géza	2	3	4	3	3	4	3	3					2
Magántanuló* :													
Ritter Károly	1	3	3	2	1	2	3	1					

Kimaradt ; Frantich Aurél.

Vizsgálatlan maradt ; Polecsák János.

Összesen : 39.

*vizsgálatot tett az iskolaév elején.

Negyedik osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak									Rendkívüli tantárgyak			
	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrájz	Mathematika	Rajzoló geometria	Testgyakorlat	Francia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
Banna Aladár	1	3	3	3	1	2	3	2					1
Bótor Vincze P. i.	1	2	2	2	2	1	1	1					1
Csáky Árpád	1	2	2	2	1	2	2	2					1
Czimber József	1	1	2	2	1	1	2	2		2	3		1
5 Feld Alajos P. i.	1	3	4	2	1	3	3	1					1
Hábedli János P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Heckenberger József P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Horváth Imre	1	1	2	2	1	2	2	1			2		1

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgyak				
	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mathematika	Rajzó géometria	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
Jaeger Miklós P. i.	1	2	2	2	2	1	1	1			1		1
10 Klieber Ádám P. i.	1	2	2	1	2	2	1	1			1		1
Kollár Gyula	1	2	2	2	3	2	2	2				1	1
Kotzián Emil P. i.	1	2	2	2	1	2	2	2			3		1
Krebsz András	1	1	2	1	1	1	1	1	2	3			1
Ladányi Ferenc P. i.	2	3	3	3	3	3	3	2					1
15 Liposits Géza P. i.	1	3	3	3	2	2	1	1					1
Máhr Jenő P. i.	2	3	3	3	3	3	3	3					1
Mayer János	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Müller János P. i.	1	2	3	1	2	1	3	1					1
Ollé Lajos E. n.	1	2	3	3	1	1	1	1					1
20 Papp József P. i.	1	2	2	2	1	2	1	1					1
Peller Béla	1	3	3	3	2	3	3	1				1	1
Rátkovits Ferenc P. i.	1	2	2	2	2	3	3	2					2
Ringlaub István	2	3	4	3	3	3	3	3				2	1
Rozgonyi János	3	3	4	3	3	3	3	3					1
25 Sass Dezső	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Schneider János	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1		1
Schöner Károly	2	3	3	3	3	3	3	3				1	1
Schwarcz Róbert	2	2	2	2	3	2	3	2				1	1
Simrák Árpád E. n.	1	2	3	3	1	1	1	2			1		1
30 Szabó Pál	1	2	3	3	2	1	3	2					1
Szalai Frigyes P. i.	1	3	3	3	2	2	2	1					1
Szolnoky Zoltán P. i.	1	2	1	2	1	1	1	1					1
Tertinszky Gyula P. i.	1	3	4	3	2	2	1	1	3				1
Toller Gyula	2	3	4	3	2	2	3	2				2	1
35 Ujhelyi Pál	3	3	3	3	3	2	2	2					1
Vargha János P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1				1	1
Vizler Vincel P. i.	1	2	1	1	2	1	1	1			1		1
Zahoránszky Pál P. i.	1	2	2	2	1	1	2	1			2		1
Magántanulók:													
Khayatt Ince*	1	2	2	3	2	3	2	2					
40 Magyar István	3	3	4	3	3	3	4	3					

Kimaradt: Fodor Gellért P. i.

Összesen: 41.

Ötödik osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgyak				
	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mathematika	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
Belloncsik Aladár P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3			1
Budimácz Imre P. i.	2	2	3	3	3	2	2	3					1
Cížek Antal P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Dokupil Emil Dezső P. i.	1	2	2	2	2	2	1	1		2			1
5. Gyenis András P. i.	2	2	3	1	3	2	2	3					1
Jäger Antal P. i.	1	1	1	1	1	1	1	2		2	1		1
Khayatt Ince P. i.	1	1	2	2	3	1	1	2	1				1
Krammer János	1	2	3	3	2	1	2	3					1
Mihálovics László	1	2	3	3	3	1	3	3			2		1
10 Molnár Géza P. i.	3	3	3	3	2	3	3	3					2
Romeisz Gyula P. i.	2	2	2	2	2	2	2	2		2			1
Ruzsinszky László	1	3	3	2	3	2	2	2					1
Schmidt Jenő P. i. öd.	1	1	1	1	1	1	1	1					1
Sey Lajos P. i.	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1		1
15 Szemző Elemér P. i.	2	3	4	3	2	2	3	4			2		1
Sztáray Antal gróf P. i.	1	1	1	2	1	2	1	2					1
Tombi Ferenc	1	1	1	1	2	1	1	2			1		1
Magántanulásra tért:													
Bérdi József P. i.	2	2	3	3	2	1	2	3					

Kimaradtak: Huszár Emil, Majtényi Irén, Östör Antal P. i.,
Waldhauser Jenő P. i.

Vizsgálatlan maradt: Hadik Antal gróf P. i.

VII. A tanulók statisztikája.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

Osztály	Nyilvános tanulók												Magántanuló			
	Felvételt	Magántanuló lett	Önként kimaradt	Tanács folytán távozott	Kizárattott	Betegség	Baleset	Öngyilkosság	Osztályvizsgálatról elmaradt	Osztályvizsgálatot tett	Pótló osztályvizsgálatot tett	Összesen osztályvizsgálatot tett	Felvételt		Osztályvizsgálatot tett	
													következtében meghalt	fiú	leány	fiú
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I.	77	—	2	—	—	—	—	—	1	74	1	75	2	—	2	—
II.	45	—	3	—	—	—	—	—	—	42	—	42	1	—	1	—
III.	38	—	1	—	—	—	—	—	1	36	—	36	1	—	1	—
IV.	39	—	1	—	—	—	—	—	—	38	—	38	2	—	2	—
V.	23	1	4	—	—	—	—	—	1	17	—	17	1	—	1	—

2. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései s az igazgatói és tanárkari megróvások száma

Osztály	M e g b e t e g e d é s e k			Megróvások	
	A könnyű	A súlyos	A fertőző (esetleg járványos)	Az igazgatói	A tanárkari
	nem fertőző				
	megbetegedések száma			megróvások	
	1	2	3	4	5
I.	100	1	—	—	—
II.	47	1	—	—	—
III.	69	2	1	—	—
IV.	57	—	3	—	—
V.	31	—	1	—	—

3. A nyilvános és magántanulók megoszlása december 31. kor. szerint.

Osztály	A nyilvános és magántanulók együttes létszáma dec. 31-én	A nyilvános és magántanulók együttes létszámából dec. 31.								
		10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	
		évet már betöltötte								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.	79	41	23	10	5	—	—	—	—	
II.	45	—	22	17	4	2	—	—	—	
III.	38	—	1	20	14	3	—	—	—	
IV.	39	—	—	1	21	9	6	1	1	
V.	21	—	—	—	—	14	5	2	—	

4. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) állandó lakhelye szerint.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók										
	Összes száma	k ö z ü l			száma akiknek szülője (gyámja, illetőleg más törvényes gondviselője) állandóan						
		magyar honos volt		külföldi honos volt	ugyanazon		a magyar anyaország más törvényhatóságában	Horvát-Szlavonországban	külföldön még pedig		
		magyarországi	horvát-szlavonországi		községben (az iskola székhelyén)	vármegye más községében			Svájc	Ázsiai Törökország	
		illetőségü			l a k o t t						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
I.	76	73	2	1	7	27	38	3	1	—	—
II.	43	40	3	—	11	11	18	3	—	—	—
III.	37	34	3	—	15	8	11	3	—	—	—
IV.	40	37	2	1	7	18	12	2	—	1	—
V.	18	17	—	1	4	8	5	—	—	1	—

5. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása törvényhatóságoként szülőik (gyámjuk, illetőleg más törv. gondviselőjük) magy. orsz. állandó lakóhelye szerint.

Osztály	A) Magyar anyaország																B) Horvát-Szlavonország					Magyar birod. összesen					
	a) Vármegyék																b) Városok						Vármegyék				
	Alsó Fehér m.	Bács vm.	Baranya vm.	Békés vm.	Bihar vm.	Fehér vm.	Gömör vm.	Nógrád vm.	Nyitra vm.	Maros Torda vm.	Somogy vm.	Sopron vm.	Tolna vm.	Vas vm.	Zala vm.	Zemplén vm.	Budapest	Pécs	Belovár-K. vm.	Szerém vm.	Varasd vm.		Verőce vm.	Zágráb vm.			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		22	23	24		
I.	—	2	27	1	1	2	1	1	1	2	9	—	14	1	2	—	1	7	—	—	—	2	1	75			
II.	1	—	11	1	—	—	—	—	—	—	5	—	9	—	—	—	2	11	—	1	1	—	—	43			
III.	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	5	—	3	—	1	—	1	15	1	—	1	—	—	37			
IV.	—	1	18	—	—	—	—	—	—	—	5	1	5	—	—	—	—	7	—	—	—	2	—	39			
V.	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	1	4	—	—	—	—	—	17			

9. Ismétlők ; a görögpótló tárgyak tanulói ; magaviselet és mulasztások

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett											
	nyilvános és magán tanulók közül		nyilvános tanulók									
			k ö z ü l						á l t a l			
	ismétlő volt	a görög pótló tárgyakat tanulta	magaviseletből				egy órát sem	csak igazol-tan	igazo-latla-nul	igazol-tan	igazo-latla-nul	mulaszt. ó. száma
			1	2	3	4						
		osztályzatot kapott				mulasztott						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
I.	2	—	55	19	—	—	22	52	—	1678	—	
II.	2	—	30	12	—	—	17	25	—	695	—	
III.	1	—	32	4	—	—	3	33	—	1010	—	
IV.	—	—	37	1	—	—	12	26	—	917	—	
V.	—	—	16	1	—	—	4	13	—	579	—	

10. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele.

O s z t á l y	Az osztályvizsgálatot tett																	
	nyilvános és magántanulók								nyilvános tanulók közül									
	összes száma	k ö z ü l							a latin	a francia	az angol	az egészségtant	a szabadkézi rajzot	a kézimunkát	a gyorsírást	az éneket		
		minden			egy	két	több	elégtelen										
		rendes tantárgyból																
		kötöny	jeles	jó	legalább elégséges													
osztályzatot kapott								mint rendkívüli tárgyat legalább elégséges eredménnyel tanulta										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
I.	76	—	11	19	33	5	3	5	—	—	—	—	—	—	—	23	—	
II.	43	—	6	6	24	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	6	—	
III.	37	—	5	9	17	4	2	—	—	1	—	—	—	—	5	5	—	
IV.	40	—	6	12	16	5	1	—	—	4	—	—	—	—	10	8	—	
V.	18	—	3	6	8	—	1	—	—	3	—	—	—	—	7	4	—	

VIII. Értesítés a jövő iskolai évről.

a) Felvétel.

1. Az előzetes beiratás június 30.-án és július 2.-án lesz, délelőtt 9—12-ig a jelentkező róm. kath. tanulók számára.

2. Szabályszerű felvétel. Szeptember hó 1., 3., 4. napján délelőtt 9—12-ig lesz a tanulók szabályszerű felvétele és a beiratása. A beiratás a következő sorrendben történik: szeptember 1.-én az I. osztály; szeptember 3.-án a II. és III. osztály; szeptember 4.-én a IV., V. és VI. osztály.

Ezentúl egy hétig csakis a késedelmüket szigorúan igazoló tanulókat veheti fel az igazgató. A még később jelentkezők föl vételét az igazgatóság útján benyújtott folyamodványra a tankerületi főigazgató engedheti meg. (1894. október 15.-én 50.668/93. min. rendelet.)

Azoknak, kik az iskolai év első hónapja után lépnek be az intézetbe, az addig végzett tananyagról vizsgálatot kell kiállaniok. (Rendtartás 2. §.)

3. Beiratási díjak: a beiratási díj 10 korona; a szorosán vett tandíj 50 korona. A tandíjnak két részletben való lefizetése nem fog megengedtetni. A befizetett tandíj nem jár vissza sem kimaradás, sem eltávozás esetében.

4. Tandíjmentesség. Tandíjmentességért akár egészben, akár részben szegénységi bizonyítvány mellékletével kell folyamodni az igazgatósághoz, de már előre a nagy szünet alatt, augusztus hó 20.-ig bezárólag. A féltandíjmenteseknek a beiratásnál tartozásuk másik felét azonnal le kell fizetniök. Vidékről jövő új deák nem számíthat tandíjmentességre, valamint olyan tanuló sem, akinek egynél több jója vagy szabályszerű magaviselete van.

5. Az ünnepi *Veni Sancte* szeptember hó 5.-én tartatik; utána törvényolvasás; 6.-án rendes előadások.

6. Fölvételi föltételek. A gimnáziumba az 1883. évi XXX. t.-c. 10. §-a értelmében csak oly növendékek vétetnek föl, akik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy

osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy fölvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mértékű képzettséggel bírnak. Tizenkét évesnél idősebb tanuló fölvétele fölött a tanári testület határoz.

7. *Beíratási okiratok.* A fölvételkor tartozik a tanuló fölmutatni keresztelő levelét, illetőleg születési bizonyítványát, továbbá orvosi bizonyítványt arról, hogy mikor volt utolszor beoltva s mily eredménnyel, úgyszintén föl kell mutatni legutolsó bizonyítványát. A beadott okiratok az igazgatóságnál maradnak.

A középiskolák egy-egy osztályába rendszerint 60 nyilvános tanulónál több nem vehető föl, kivéve, ha párhuzamos osztályok állanak rendelkezésre. (1883 : XXX. t.-c. 17. §.)

8. *Fellépés.* Ugyanazon iskola egyik osztályából a következő felsőbb osztályba csak azon tanuló léphet fel, ki az elvégzett osztály rendes tárgyaiból — nem számítva ide a szépírást és tornázást — legalább is elégséges osztályzatot kapott.

9. *Átlépés más intézetbe.* Nyilvános középiskolából a megfelelő ugyanazon nemű intézetbe átlépni kívánók előbbi intézetük iskolai okmányaival (bizonyítvány és évi értesítő) tartoznak igazolni, hogy a megelőző osztályt a rendes tantárgyakból legalább is elégséges sikerrel végezték.

Másnemű középiskolából jövő növendékek csak akkor vehetők föl a következő osztályba, ha az általuk elhagyott tanintézet okirataival (bizonyítvány és évi értesítő) igazolják, hogy a megfelelő osztályban kielégítő sikerrel tanulták legalább is azokat a tárgyakat, amelyek rendes tantárgyak abban az intézetben, amelybe fölvétetni óhajtanak.

Fölvételi vizsgálatok. Azok a tanulók, kik a reál- vagy polgári iskolából gimnáziumba akarnak átmenni, kötelesek fölvételi vizsgálatot tenni. E vizsgálat az elhagyott és újonnan választott iskola tantervei közt fennálló lényeges különbözetre terjed ki.

A fölvételi vizsgálat díja 20 korona (6. §.)

10. *Szülők, helyetteseik.* A szülőknek vagy helyettesüknek is kötelességük a tanulóknak az iskolán kívül való erkölcsös magaviselete fölött örködni. Minden tanári testület elvárja a szülők vagy helyettesük nevelői közreműködését, az iskola törekvéseinek gyámolítását abban az irányban, hogy a szülői ház is kötelességének ismeri a tanulókat az illedelem határai közt megtartani. Kívánatos, hogy valamint az iskola, úgy a házi felügyelet is törekedjék arra, hogy a tanulók mindent elkerüljenek, ami korukkal, tanulói pályájukkal meg nem fér, ami az iskola jó szellemének árt, ami botrányt okoz, avagy a tanulók erkölcsiségét veszélyezteti. (15. §.)

11. *Jelenlétük a fölvételnél.* Minden tanuló a fölvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azok valamelyik különös megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Levélben vagy írásban való jelentkezésnek helye nincs (min. rend. 50.767/1894.).

Azon szülők vagy gyámok, kik Pécssett nem laknak, gyermekek vagy gyámfiúk fölvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyeletre és nevelésre nézve kötelességüket és jogukat átruházták, hogy az a gondviselésre bízott tanulókra nézve az igazgatóság értesítését elfogadhassa. (12. §.)

12. *Szállásfogadás.* Szállásfogadásra vagy változásra az igazgatóság *előleges tudomása és beleegyezése szükséges.* Ugyanennek joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást éppen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű intézkedés történjék (12. §.). Osztálytársak igyekezzenek egy lakásra kerülni, legalább kettenként.

b) Félévi értesítők.

13. *Keltezés.* A tanulók a tanév alatt tanúsított szorgalmuk és előmenetelük föltüntetésére félévi Értesítőt kapnak január hó 31.-én és esetleg félévenként két ízben Intőivet.

14. *Aláírás.* Az Értesítőt és Intőivet a tanulók kötelesek szüleiknek vagy gyámjuknak aláírás végett bemutatni és az osztályfőnöknek a kijelölt időben visszahozni. A szállásadók az Értesítőt és Intőivet nem írhatják alá (20. §.).

15. *Előmeneteli bizonyítvány.* A visszakerült Értesítőket az igazgató irattárában őrzi a jövő tanév elejéig. Oly esetekben, midőn a tanuló az iskolai év alatt hagyja el az intézetet, az Értesítő szolgál törvényes bélyeggel, pecséttel és új kelettel ellátva előmeneteli bizonyítványul (39. §.).

c) Magánvizsgálatok.

16. *Módja, ideje.* Magántanulók vizsgálatai csak a kijelölt időben és pedig a tankerületi főigazgató jelenlétében, az érettségi vizsgálatok alkalmával tartandók meg. A vizsgáló bizottságnak tagjai az igazgató és azon osztálynak tanárai, amelyből a tanuló magánvizsgálatot tesz. A vizsgálat írásbeli és szóbeli.

17. *Díja.* A magánvizsgálatokért a tandíjon kívül 80 korona jár, mely összeg a vizsgálat előtt fizetendő (47. §.).

d) Javító vizsgálatok.

18. *Egy elégtelen.* Oly tanulóknak, akik egy kötelező tantárgyból kapnak elégtelen érdemjegyet és akiket a tanári testület képeseknek tart arra, hogy a szünidő alatt önbuzgalmukból pótolják mulasztásukat, megadhatja azt a jogot, hogy a jövő iskolai év kezdetén javító vizsgálatot telessenek, de csupán abban az intézetben, ahol tanultak (41. §.). Ezen tanulók július 5.-ig bélyegtelen folyamodványral és bizonyítványuk mellékletével a helybeli igazgatósághoz folyamodjanak javítási engedélyért.

A javító vizsgálatok díjtalanok.

19. *Viseleti megrovás.* Oly tanuló, ki noha egy tárgyból bukott meg, de emellett „kevésbé szabályszerű“ vagy „rossz“ magaviseleti érdemjegyet kapott, valamint azon tanulók is, kik bármely két kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, az igazgatóság útján csak fontos okok alapján folyamodhatnak javító vizsgálatra való engedélyért (14. §.). Az ilyen tanulók a Nm. min. 1894. évi 19.781. sz. a. kelt rendelete alapján a *helybeli igazgatóság* útján július 5.-ig bizonyítványuk kíséretében folyamodványukat nagyságos *Kárpáti Kelemen*, székesfehérvári tankerületi kir. főigazgató úrhoz címezve a kellő indokolással nyújtsák be 1 koronás bélyeggel el látva.

20. *Két elégtelen.* A két tárgyból való javítóvizsgálatot csak rendkívüli esetben engedi meg a tankerületi főigazgató.

21. *Másodszori ismétlés.* Bármely osztálynak másodszori ismétlése többé meg nem engedtetik. (Min. rendelet 1887. évi 49.715. sz.) Megjegyzendő, hogy olyan tanuló is ismétlőnek tekintetik, ki előre látva bukását, kevéssel az iskolai év vége előtt kimaradt és a jövő iskolai év elején újra beiratja magát ugyanazon osztályba.

23. *A javító és felvételi vizsgálatok ideje:* augusztus hó 30. és 31.-ik napja a vizsgálati engedélyt tartalmazó idézőlevélnek értesítése szerint.

e) A nagyszünetre való utasítás.

24. Tanítványaink és mélyen tisztelt szüleik jól felfogott érdeke követeli, hogy az erkölcsi magaviseletre vonatkozó iskolai törvények a nagy szünidő alatt is érvényesüljenek és az, amit tíz hónapig nagy gonddal építettünk, két hónap alatt romba ne dőljön.

Ez okból követeljük tanítványainktól, hogy a vakációkban is mindenekelőtt vallási kötelezettségeiknek eleget tegyenek: járjanak lehetőleg naponkint a sz. misére és egyéb ájtatosságokra, gyónjanak és áldozzanak legalább havonként és el ne mulasszák a reggeli

és estéli imát, valamint más ájtatosságokat, kivált a szent olvasó elmondását. Azután kerüljenek mindent, mi lelki életüket veszélyeztetné; óvakodjanak tehát a rossz társaságoktól, kerüljék a táncmulatságokat, a színházakat, mozgóképelőadásokat és korcsmákat; őrizzék meg az erkölcstelen olvasmányoktól és rossz, egyházellenes lapoktól.

Követeljük továbbá tanítványainktól, hogy a szünidő kezdetén mindenki ft. plébánosánál vagy más egyházi személynél tisztelegjen és arra kérje, hogy igazgatója és lelki atyja szerepét elvállalni kegyeskedjék és intéseivel s tanácsával oda hasson, hogy a szünidőt Istennek, szüleinek és más jó embereknek tetsző módon töltsse.

Követeljük végre, hogy szünidői magoktartásáról szóló és ft. plébánosuktól vagy gyóntatójuktól kiállított bizonyítványt hozzanak beiratásukkor az igazgatói irodába. Aki ilyen bizonyítványt nem hoz, vagy a bizonyítványból kiderül, hogy a nagyszünet alatt magáról megfélekedezett, az ne várja, hogy az intézetbe visszafogadjuk.

Az igazgatóság.

IX. Tankönyvek az 1917--1918. tanévre.

I. osztály.

Molnár, A kath. ifjúság imakönyve
Róm. kath. nagyobb kat. 2 k.
Szinyei J., Rendsz. magy. nyelvt. 12. kiadás
Szinyei J., Magy. olv. I. r. 12. kiad.
Kárpáti K., Latin nyelvt. 2. k.
Kárpáti K., Latin olv. I. r.
Jákó-Ujházi, A magyar királyság földrajza 3. kiad.
Kozma-Körösi, Földr. atlasz
Horváth-Marosi, Növ. állatt. I. r. 1. kiad.
Beke Manó, Számtan, 8. kiad.
Huszka József, Rajz. geom. I. r. 2. kiad.
Vajda P., Szépirási minták.

II. osztály.

Molnár, A kath. ifjúsági imakönyve
Róm. kath. nagyobb katekizmus
Pokorny E., Ószöv. biblia 8. k.
Szinyei J., Rendsz. magy. nyelvt. 12. kiad.
Szinyei J., Magy. olv. II. r. 8. kiad.
Kárpáti K., Latin nyelvt. 2. k.
Kárpáti K., Lat. olv. II.
Jákó-Ujházy, Az Óvilág földrajza 2. kiad.
Kozma-Körösi, Földr. atlasz
Horváth-Marosi, Növ. állatt. II. r. 1. kiad.
Beke M., Számtan 8. kiad.
Huszka J., Rajz. geom. II. r. 2. kiad.
Vajda P., Szépirási minták.

III. osztály

Molnár, A kath. ifjúság imakönyve

Róm. kath. nagyobb katekizmus

Pokorny E., Újszöv. biblia, 6. k.

Szinnyei J., Rendsz. magy. nyelvt. 12 kiad.

Szinnyei J., Magy. olvk. III. r. 8. kiad.

Kárpáti K., Latin nyelvt.

Kárpáti K., Lat. olvk. III., IV.

Fodor-Székely, Liber Sexti II. r. 2. k.

Kemény F., Ném. nyelvt. és olvk. I. rész

Ujházy L., Magy. nemz. tört. I. r. 3. kiad.

Jákó-Ujházy, Az Újvilág földrajza 2. k.

Vörös C., Fizik. földrajz

Kozma-Körösi, Földr. atlasz

Beke M., Számтан

Huszka J., Rajz. geom. III., IV. 2. kiad.

IV. osztály.

Molnár, A kath. ifjúság imakönyve

Pokorny E., Kath. szertartás-tan 12. kiad.

Vidóczy A., Stilisztika

Lehr A., Arany János: Toldi 14. kiad.

Kárpáti K., Lat. nyelvt.

Kárpáti K., Lat. olvk. III. IV.

Fodor-Székely, Liber Sexti II. r. 2. kiad.

Kempf J., C. J. Caesar. Comm. de bello Gallico 2. kiad.

Kemény F., Ném. nyelvt. és olvk. II. r. 2. kiad.

Ujházy L., Magy. nemz. tört. II. 3. kiad.

Horváth-Marosi, Növénytan, 1. kiad.

Borosay D., Algebra, 6. kiad.

Huszka J., Rajz. geom. III., IV.

V. osztály.

Molnár, A kath. ifjúság imakönyve

Demény-Baumann, Kath. hittan

Hörl, Retorika

Kárpáti, Latin nyelvtan

Cserép, Latin szemelvények

Ovidius műveiből, 3. kiad.

Köpesdy, M. Tull. Cicero: „De imperio Cn. Pompeii“ és „Pro Archia poeta“ c. beszéde, 6. kiad.

Vagács-Schiebinger-Bárdos,

Lat. stílusgyakorlatok, 7. k.

Wagner-Horváth, Római régiségek, 8. kiad.

Maywald. Görög nyelvt. 6. k.

„ „ olvk. 5. k

Perényi, Rendsz. német nyelvtan, 1. kiad.

Perényi, Német olvk. II. r. 4. k.

Orosz, Német stílusgyak, 4. k.

Ujházy, Egyetemes tört. I. r. 2. kiad.

Horváth-Marosi, Állattan, 1. k.

Borosay, Algebra, 6. kiad.

Borosay, Geometria, I. r. 3. k.

VI. osztály.

Molnár, A kath. ifjúság imakönyve

Aubermann, Kath. erkölctan 2. kiad.

Hörl, Poétika

Névy, Shakespeare-Coriolanus,
5. kiad.

Kárpáti, Latin nyelvtan

Némethy, P. Vergílii Maronis
Aeneis, 5. kiad.

Kalmár, Szemelvények T. Li-
vius „Róma Történeté”-ből
4. kiad.

Vagács, Schiebinger-Bárdos,
Latin stílusgyakorlatok, 7. k.

Wagner-Horváth, Római régisé-
gek, 8. kiad.

Maywald, Görög nyelvtan, 6. k.

Maywald, Görög gyakorló és ol-
vasókönyv Xenophonból, 4. k.

Perényi, Rend. német nyelvt.

Perényi, Német olv., 4. kiad.

Orosz, Német stílusgyakorlatok,
4. kiad.

Ujházy, Egyetemes történelem
II. rész, 2. kiad.

Horvát-Marosi, Ásványtan

Borosay, Algebra, 6. kiad.

Borosay, Geometria I. r. 3. kiad.

Lutter, Ötszámjegyű szorszámí
táblák, 16. kiad.

Segédkönyvek.

Vargha D., Magyar helyesírás
Kogutovicz M., Tíz térkép

Szótárak.

Schmidt J., Latin-magyar és
magyar-latin szótár

Lévay-Vida, Görög-magyar és
magyar-görög szótár

Kelemen B., Német-magyar és
magyar-német szótár

A rendkívüli tárgyak tankönyvei.

Bartos-Chovancsák, Francia
nyelvt. és olv. I. r. 13 kiad.

Bartos-Chovancsák, Francia
nyelvt. és olv. II. r. 9. kiad.

Bódogh-Katona, Levelező gyors-
18. kiad.

Bódogh-Katona, A vitairás, 6.
kiadás.

Antiquarius könyveket nem fogadunk el. Az új könyveknél a legújabb kiadást követeljük. A dőlt betűkkel szedett könyvek már az előbbi osztályban is használatban voltak.

Tartalomjegyzék.

P. Schlick János	— — — — —	3
I. A főgimnázium tanári kara	— — — — —	5
II. Az iskolaév jelentősebb mozzanatai	— — — — —	6
III. Iskolai közlemények	— — — — —	8
A) Írásbeli dolgozatok a magyar nyelvből	— — —	8
B) Ifjúsági körök	— — — — —	8
C) Mária-kongregáció	— — — — —	11
D) Az ünnepélyek sorrendje	— — — — —	11
E) Testi nevelés. Kirándulások	— — — — —	12
F) Adakozás	— — — — —	13
IV. Könyvtár és szertárak	— — — — —	14
V. Kitüntetések	— — — — —	15
VI. Érdemsorozat	— — — — —	18
Első osztály	— — — — —	19
Második osztály	— — — — —	22
Harmadik osztály	— — — — —	24
Negyedik osztály	— — — — —	25
Ötödik osztály	— — — — —	27
VII. A tanulók statisztikája	— — — — —	28
VIII. Értesítés a jövő iskolai évről	— — — — —	33
IX. Tankönyvek	— — — — —	37